

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

ПРАВО

Початковий рівень (короткий цикл) рівня вищої освіти

за спеціальністю 081 «Право»

галузі знань 08 «Право»

Кваліфікація: молодший бакалавр з права

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

О.О. Непочатенко

(протокол № 5 від « 04 » березня 2021 р.)

Освітня програма вводиться в дію

з 01 березня 2021 р.

Ректор Уманського НУС

О.О. Непочатенко

(наказ № 01-16/1 від « 04 » березня 2021 р.)

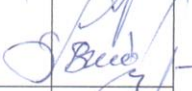
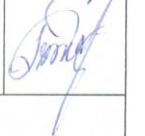
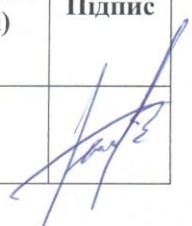
Умань-2021 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці молодших бакалаврів у галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Освітня програма заснована на компетентнісному підході підготовки молодшого бакалавра у галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Освітня програма спеціальності 081 «Право» розроблена робочою групою у складі:

№ п/п	ПІБ	Посада	Науковий ступінь, вчене звання	Підпис
1.	Машковська Л.В.	Доцент кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін	Кандидат юридичних наук, доцент	
2.	Білошкурська З.П.	Доцент кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін	Кандидат юридичних наук, доцент	
3.	Поліщук О.А.	Доцент кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін	Кандидат педагогічних наук, доцент	
Залучені стейхолдери				
№ п/п	ПІБ	До якої групи стейхолдерів належить (здобувач вищої освіти, випускник, роботодавець тощо)	Науковий ступінь, вчене звання (за наявності)	Підпис
1.	Гудзенко В.Л.	Суддя Уманського міськрайонного суду Черкаської області	-	

Програма погоджена: на засіданні кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін (протокол № 12 від «26» лютого 2021 р.);
Вченою радою факультету менеджменту (протокол № 5 від «03» березня 2021 р.), схвалена Науково-методичною радою (протокол № 3 від «03» березня 2021 р.)

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 081 «Право»

1– Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський національний університет садівництва Факультет менеджменту Кафедра соціально-гуманітарних і правових дисциплін
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Молодший бакалавр Кваліфікація: молодший бакалавр з права
Офіційна назва освітньої програми	«Право» початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» «Law» A Junior Bachelor's Degree, Program Subject Area 081 «Law» Professional Qualification «Junior bachelor».
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом молодшого бакалавра, одиничний, 120 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 10 місяців (на основі ПЗБО)
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	Закон України «Про вищу освіту» – молодший бакалавр, НРК України – 5 рівень, FQ-EHEA – короткий цикл, EQF-LLL – 5 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	1 рік 10 місяців
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://ects.udau.edu.ua/
2 – Мета та цілі освітньої програми	
Метою ОП є забезпечення якісної, доступної сучасної освіти в галузі права завдяки знанням та досвіду науково-педагогічних працівників, розвитку наукових і освітніх технологій. Цілі ОП полягають у формуванні та розвитку загальних та спеціальних компетентностей, що направлені на здобуття студентом теоретичних знань та практичних вмінь і навичок з права, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків у сфері юридичної практики, або подальшого навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	08 «Право» 081 «Право» Програма підготовки складається з: теоретичної компоненти – 108,0 кредитів ЄКТС (90,0%), у тому числі: обов'язкових дисциплін – 78,0 кредитів ЄКТС (65,0%); вибіркових навчальних дисциплін – 30,0 кредити ЄКТС (25,0%); практичної компоненти – 12 кредитів ЄКТС (10,0%), у тому числі: навчальна і виробнича практики – 10,5 кредитів ЄКТС; підсумкової атестації – 1,5 кредити ЄКТС.

Орієнтація освітньої програми	Освітня програма молодшого бакалавра з права базується на формуванні правової культури, громадянської компетентності, розуміння та сприйняття понять справедливості, рівності, свободи, миру та демократії, прав і свобод людини у демократичному суспільстві.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Підготовка фахівців з права. Акцент на формуванні та розвитку професійної компетентності для здійснення діяльності у галузі права з урахуванням сучасних вимог.
Особливості програми	Програма розвиває перспективи підготовки молодших бакалаврів з права на основі використання інформаційних технологій в правовій діяльності підприємств різних галузей економіки

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускник придатний до працевлаштування на посади у відповідності до Національного класифікатора професій за ДК 003:2010 на таких первинних посадах: • 2412.2 Професіонали в галузі праці та зайнятості Експерт із соціальної відповідальності • 2419.3 Професіонали державної служби • 2419.3 Радник (органи державної влади) • 2429 Інші професіонали в галузі правознавства Експерт • 3432 Судові секретарі, виконавці та розпорядники Секретар судового засідання • 3435.3 Організатори діловодства (система судочинства) • 3436.1 Помічники керівників підприємств, установ та організацій - Помічник керівника (директора, начальника і т. ін.) установи виконання покарань - Помічник керівника підприємства (установи, організації) • 3436.2 Помічники керівників виробничих та інших основних підрозділів - Помічник керівника виробничого підрозділу - Помічник керівника іншого основного підрозділу • 3436.3 Помічники керівників малих підприємств без апарату управління - Помічник керівника малого підприємства без апарату управління • 3436.9 Інші помічники - Помічник адвоката - Помічник нотаріуса - Помічник нотаріуса державного - Помічник юриста (інші види юриспруденції) • 3439 Інші технічні фахівці в галузі управління - Секретар центрального органу виконавчої влади
Подальше навчання	Подальше навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, а також підвищення кваліфікації
5 – Викладання та оцінювання	

Викладання та навчання	Підходи до освітнього процесу: студентоцентризований, проблемно-орієнтований, компетентнісний, ініціативне самонавчання. Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер. Практичні заняття проводяться в малих групах: поширеними є кейс-метод, ситуаційні завдання, ділові ігри, підготовка презентацій з використання сучасних програмних засобів. Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи здійснюється через університетське модульне середовище освітнього процесу Moodle.
Оцінювання	Поточне усне та письмове опитування, модульний контроль, тестовий контроль, презентація науково-дослідних робіт, есе, захист курсових робіт, звітів з практики. Підсумковий контроль – екзамени, заліки. Підсумкова атестація – комплексний кваліфікаційний екзамен.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у юридичній діяльності, уміння складати та оформляти юридичну документацію тощо
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Вміння орієнтуватися в базових категоріях, поняттях та законах функціонування суспільного виробництва та особливостях їх прояву в різних типах економічних систем. ЗК 2. Уміння ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях. ЗК 3. Здатність до системного мислення, креативність. ЗК 4. Здатність адаптуватися до нових ситуацій, переоцінювати накопичений досвід, аналізувати свої здібності. ЗК 5. Здатність до вільного володіння українською та іноземними мовами як засобом ділового спілкування. ЗК 6. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології для розв'язання різноманітних задач у навчальній та практичній діяльності. ЗК 7. Здатність до формування ринково-орієнтованого економічного світогляду. ЗК 8. Уміння обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правочинність. ЗК 9. Здатність здійснювати комунікаційну діяльність. ЗК 10. Уміння працювати як самостійно, так і в команді. ЗК 11. Здатність працювати у міжнародному середовищі. ЗК 12. Здатність займати активну життєву позицію та розвивати лідерські якості. ЗК 13. Здатність до оцінки та аналізу соціально-економічних процесів і явищ, до використання правових знань у професійній діяльності. ЗК 14. Уміння розв'язувати поставлені задачі та приймати відповідні рішення. ЗК 15. Потенціал до подальшого навчання.
Спеціальні компетентності спеціальності	СК 1. Здатність аналізувати особливості і виявляти закономірності державно – правового розвитку України на різних історичних етапах.

(СК)	СК 2. Здатність орієнтуватися в системі права, визначати та аналізувати структуру та види юридичних норм. СК 3. Уміння складати та оформляти документацію, у тому числі юридичну, з урахуванням сучасних вимог діловодства. СК 4. Здатність орієнтуватися у системі нормативно - правових актів щодо організації та діяльності правоохоронних і судових органів та застосовувати їх на практиці. СК 5. Уміння розробляти проекти цивільно-правових договорів, проекти договорів та інших документів у сфері сімейних відносин. СК 6. Уміння самостійно розробляти проекти процесуальних документів у справах цивільної юрисдикції та здатність орієнтуватись у нормативних актах, які складають правове регулювання порядку розгляду справи в порядку цивільного судочинства. СК 7. Здатність застосовувати законодавство про працю та соціальний захист. СК 8. Здатність забезпечити, юридичне супроводження створення та діяльності суб'єктів господарювання. СК 9. Здатність самостійно розробляти проекти господарських договорів та інших документів у сфері господарювання. СК 10. Уміння здійснювати первинну кримінально - правову кваліфікацію злочину. СК 11. Уміння самостійно розробляти проекти кримінально-процесуальних документів. СК 12. Здатність орієнтуватися у фінансовій системі держави, системі нормативно-правових актів, що регулюють фінансові правовідносини. СК 13. Уміння роботи з комп'ютером на рівні користувача, використовувати інформаційні технології для вирішення практичних завдань у галузі професійної діяльності юриста. СК 14. Здатність визначати соціальну сутність, функції, форму держави, структуру її апарату. СК 15. Уміння визначати юридичну силу та межі чинності нормативно-правових актів.
------	--

7 – Програмні результати навчання

ПРН 1. Формування розуміння сутності історичних перетворень, що відбуваються в сучасній Україні, а також почуття патріотизму, правосвідомості. ПРН 2. Формування філософської культури мислення, пізнання навколишнього світу та самого себе, навичок застосування філософської методології. ПРН 3. Формування необхідного рівня знань та набуття практичних навичок ділового спілкування, читання та перекладу оригінальної іншомовної літератури з фаху. ПРН 4. Формування необхідного рівня знань положень Конституції України, теорії держави і права, економічної науки, розуміння причинно-наслідкових зв'язків економічних систем і суспільства та уміння використовувати ці знання на практиці. ПРН 5. Формування у майбутніх фахівців необхідного рівня інформаційної та комп'ютерної культури, набуття практичних навичок роботи на ПК. ПРН 6. Формування здатності проникати у сутність загально правових проблем з питань збереження природних ресурсів та питань екології. ПРН 7. Формування базових уявлень про основи культурології, психології, що спрямовують на особистісну культуру творчу орієнтацію в сучасному світі. ПРН 8. Формування навиків складання професійних текстів, фахової документації.
--

ПРН 9. Підвищення, мовної грамотності, комунікативної компетентності студентів, практичне оволодіння основами офіційно-ділового, наукового стилів, що забезпечить професійне спілкування на належному мовному рівні.

ПРН 10. Формування знань про закономірності розвитку небезпек, надзвичайних ситуацій та формування вмінь і навичок для їх запобігання та організації охорони праці.

ПРН 11. Набуття необхідних знань про державу і право як явища суспільного життя, основних закономірностей їх виникнення і розвитку, їх сутність, призначення і функціонування в суспільстві.

ПРН 12. Набуття необхідних знань про історичні пам'ятки права України та зарубіжних країн; вміння характеризувати систему державних органів управління і правові інститути України за конкретних історичних умов.

ПРН 13. Набуття необхідних знань щодо конституційного ладу України, форму правління і форму державного устрою, основні права й обов'язки громадян, іноземців та осіб без громадянства, виборче право і виборчу систему України.

ПРН 14. Формування необхідного рівня теоретичних знань щодо особливостей адміністративно-правових норм та відносин; державного управління при реалізації державно-виконавчої влади.

ПРН 15. Формування вміння характеризувати сутність судової влади, її ознаки, принципи, методи реалізації; характеризувати сутність правоохоронної діяльності.

ПРН 16. Набуття необхідного рівня теоретичних знань та практичних навиків щодо найважливіших цивілістичних категорій і основні тенденції розвитку цивільно-правового регулювання майнових і особистих немайнових відносин.

ПРН 17. Набуття практичних навичок та умінь в чинному цивільно-процесуальному законодавстві, правильно застосовувати норми цивільного процесу, складати проекти основних цивільно-процесуальних документів.

ПРН 18. Набуття необхідного рівня знань щодо суб'єктів трудових відносин, застосовувати теоретичні знання та нормативно-правову базу з цивільного права для врегулювання трудових правовідносин.

ПРН 19. Формування практичних навичок та умінь щодо методів організації підприємницької та управлінської діяльності; методики оцінки ефективності діяльності підприємства.

ПРН 20. Формування необхідного рівня знань про основні склади злочинів, про джерела, предмет, принципи та основні положення кримінального права України.

ПРН 21. Формування необхідного рівня знань про зміст норм кримінального процесуального права.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Освітній процес забезпечують кваліфіковані науково-педагогічні працівники кафедр університету.
Матеріально-технічне забезпечення	Усі приміщення відповідають будівельним та санітарним нормам, 100% забезпеченість спеціалізованими навчальними лабораторіями, комп'ютерами та прикладними комп'ютерними програмами, мультимедійним обладнанням; соціальна інфраструктура, яка включає спортивний комплекс, їдальню, медпункт, 100% забезпеченість гуртожитком, доступ до мережі Інтернет, у т.ч. бездротовий доступ.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	– офіційний сайт Уманського НУС: http://www.udau.edu.ua/ua/index.html; – точки бездротового доступу до мережі Інтернет; – наукова бібліотека, читальні зали; – віртуальне навчальне середовище Moodle; – університетський репозитарій; – навчальні і робочі плани;

	– графіки навчального процесу; – навчально-методичні комплекси дисциплін; – навчальні та робочі програми дисциплін; – методичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; – програми практик; – методичні вказівки щодо виконання курсових проектів(робіт), дипломних проектів (робіт); – критерії оцінювання рівня підготовки; – пакети ректорських контрольних робіт – пакети комплексних контрольних робіт.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Регламентується Положенням про академічну мобільність студентів Уманського НУС та Положенням про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в Уманському НУС.
Міжнародна кредитна мобільність	1. Державна вища професійна школа, м. Плоцьк (Польща). 2. Господарська академія ім. Д.А. Ценова, м. Свіштов (Болгарія). 3. Природничий університет у м. Вроцлаві (Польща). 4. Академія імені Якуба з Парадижа в Гожуві Великопольському (Польща) 5. Бременський університет, м. Бремен (Німеччина). 6. Познанський коледж комунікацій та менеджменту, Познань (Польща). 7. Університет «Проф. Д-р Асен Златаров», м. Бургас (Болгарія)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Набір іноземних студентів відбувається відповідно до правил прийому в Уманському НУС.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

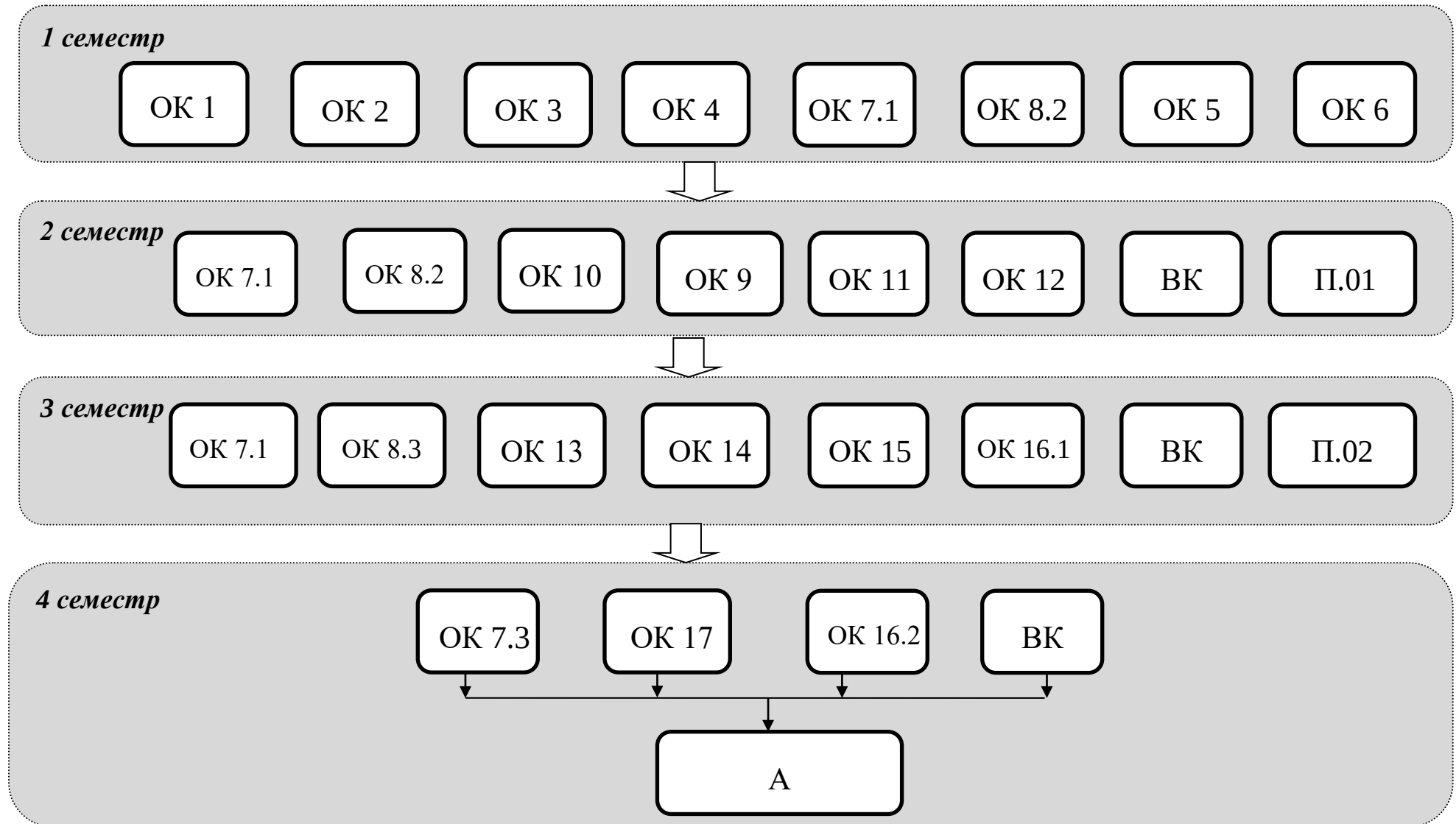
2.1 Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсова робота, практики, підсумкова атестація)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Історія та культура України	3,5	Екзамен
ОК 2	Теорія держави і права	5,0	Екзамен
ОК 3	Юридична деонтологія	4,5	Екзамен
ОК 4	Інформаційні системи та технології	3,0	Екзамен
ОК 5	Філософія права	3,5	Залік
ОК 6	Основи наукових досліджень	3,0	Залік
ОК 7.1	Іноземна мова	1,5	ПМК
ОК 7.2	Іноземна мова	2,0	ПМК
ОК 7.3	Іноземна мова	1,5	ПМК
ОК 7.3	Іноземна мова	3,0	Екзамен
ОК 8.1	Фізичне виховання	1,5	Залік
ОК 8.2	Фізичне виховання	2,0	ПМК
ОК 8.3	Фізичне виховання	1,5	Залік
ОК 9	Юридична психологія	4,5	Екзамен
ОК 10	Ділова українська мова	4,5	Екзамен
ОК 11	Основи римського приватного права	4,5	Екзамен
ОК 12	Правознавство	4,5	Екзамен
ОК 13	Земельне право	3,5	Екзамен
ОК 14	Трудове право	3,5	Екзамен
ОК 15	Конституційне право	3,5	Екзамен
ОК 16.1	Цивільне право	4,0	ПМК, курсова
ОК 16.2	Цивільне право	5,5	Екзамен
ОК 17	Господарське право	4,5	Екзамен
Всього		78	
П.	Практична підготовка		
П.01	Навчальна практика	4,5	
П.02	Виробнича практика	6,0	
А.01	Підсумкова атестація	1,5	
Всього		12,0	
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		90	
2. Вибіркові компоненти ОП			
Загальний обсяг вибірових компонентів		30,0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		120,0	

* Здобувач вищої освіти здійснює свій вибір відповідно до Положення про вибіркові дисципліни в Уманському НУС
<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-vibirkovi-disciplini.pdf>

** Вибір здійснюється згідно Каталогу елективних (вибіркових) дисциплін
<https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/>

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Підсумкова атестація випусників освітньої програми початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти спеціальності 081 «Право» здійснюється екзаменаційною комісією у формі складання комплексного кваліфікаційного екзамену, з метою комплексної перевірки й оцінки теоретичної та практичної фахової підготовки студентів-випускників.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	ЗК 12	ЗК 13	ЗК 14	ЗК 15	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11	СК 12	СК 13	СК 14	СК 15	П. 01	П. 02	А. 01
ОК 1		+								+					+	+														+			
ОК 2		+								+				+	+	+	+													+			
ОК 3	+	+	+	+			+		+	+		+			+	+	+														+		
ОК 4			+	+		+			+	+	+			+				+										+					
ОК 5	+		+	+						+	+																+						
ОК 6	+	+	+	+				+		+	+							+									+		+	+			
ОК 7		+		+	+		+			+	+	+		+					+														
ОК 8			+	+					+		+																						
ОК 9	+	+	+	+			+		+	+		+	+		+															+			
ОК 10		+			+		+			+	+																+	+					
ОК 11	+													+	+	+													+	+			
ОК 12	+		+	+						+			+	+	+	+	+							+	+	+					+		
ОК 13	+		+	+		+				+			+	+				+	+	+	+		+								+		
ОК 14	+	+	+		+			+	+	+		+		+		+	+	+	+			+	+								+		
ОК 15	+					+			+								+	+	+												+		
ОК 16	+					+			+	+	+	+	+				+	+	+	+	+		+	+									
ОК 17	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+					+					+					

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7.1	ОК 7.2	ОК 7.3	ОК 7.3	ОК 8.1	ОК 8.2	ОК 8.3	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16.1	ОК 16.2	ОК 17	П.01	П.02	А.01
ПРН1			+		+					+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
ПРН2			+		+						+				+						+	+				
ПРН3			+		+					+				+	+	+		+		+	+	+	+			
ПРН4											+			+						+						
ПРН5	+	+		+		+																				
ПРН6	+	+								+					+	+		+		+	+	+	+			
ПРН7			+		+					+				+		+	+	+	+	+	+	+	+			
ПРН8	+					+																				
ПРН9															+		+		+		+	+				
ПРН10	+	+	+	+	+	+				+						+		+		+			+			
ПРН11														+	+											
ПРН12															+											
ПРН13			+		+					+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
ПРН14			+		+						+				+						+	+				
ПРН15			+		+					+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
ПРН16			+		+						+				+						+	+				
ПРН17			+		+					+				+	+	+		+		+	+	+	+			
ПРН18											+			+												
ПРН19	+	+		+		+																				
ПРН20	+	+								+					+	+	+	+	+	+	+	+	+			
ПРН21			+		+					+				+		+	+	+	+	+	+	+	+			

6. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

А. Офіційні документи:

1. Закон «Про вищу освіту» // База даних «Законодавство України» / ВР України.
URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон «Про освіту» // База даних «Законодавство України» / ВР України.
URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
4. Національна рамка кваліфікацій // База даних «Законодавство України» / ВР України.
URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (редакція від 30.11.2017) // База даних «Законодавство України» / ВР України.
URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
6. Наказ МОН України «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 06.11.2015 № 1151. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>.

Б. Корисні посилання:

7. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) // URL: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
8. Data for SustainableDevelopment Goals.ISCED (МСКО) 2011 // URL: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
9. Data for SustainableDevelopment Goals.ISCED-F (МСКО-Г) 2013 // URL: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
10. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України від «01» червня 2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від «21» грудня 2017 № 1648) // URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>
11. Акт узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу. Ліцензія: Серія АЕ №636819, дата видачі 19.06.2015 р. / Додаток до листа МОН від 23 листопада 2015 р. №1/9-561.
12. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.